

XIII.

Betænkning

over

Forslag til Lov om kommunale Foranstaltninger i Anledning af Dyrtiden og om Dækning af overordentlige kommunale Udgifter.

(Afgiven af Landstingets Udvalg den 20. December 1915.)

Den stærke Efterspørgsel efter Varer, som frembringes her i Landet, og den deraf følgende Prisstigning paa og forøgede Omsætning af disse Varer har ganske naturligt medført en betydelig Indtægtsforøgelse paa Erhvervslivets Omraade. Dette har igen i høj Grad bidraget til, at der er mindre Arbejdsløshed end sædvanligt, og at der i ikke ringe Omfang ydes Lønnings- eller Dyrtidstillæg. Nogen almindelig Nødstilstand findes der som Følge heraf ikke.

Men Dyrtiden har ved sin Langvarighed lagt et føleligt Tryk paa en Del af Befolkningen, og Udvalget finder det derfor nødvendigt, at de hidtil trufne Statsforanstaltninger til Hjemmemarkedets Forsyning og Prisernes Regulering suppleres for at hindre, at alvorlig Nød skal indtræde i den fattigste Befolkning og Dele af den Befolkning, som kun har smaa Indtægter til Raadighed.

Udvalget kan ogsaa billige, at der til dette Formaal ydes et rigeligt Tilskud fra Statens Side til Kommunerne, og at det overlades disses Bestyrelser at tage Bestemmelse om, hvilke Foranstaltninger der skal træffes

i hver enkelt Kommune. Men naar denne Afgørelse overlades til Kommunalbestyrelserne, maa Udvalgets *Flertal* (Jørgen Berthelsen, Godskesen, Ole Hansen, Hey, Jensen-Grimsbjerg, Oluf Jensen, Kragh, Kristensen, Nordby, J. Pedersen, Piper, Poul Rasmusen og Tvede) dog fastholde, at der ikke ydes Statstilskud til Foranstaltninger, der gaar ud paa ogsaa at komme de formuende eller mere bemidlede iblandt Kommunens Beboere til gode. Saa fremt Kommunalbestyrelserne træffer saadanne Foranstaltninger, bør de dermed forbundne Udgifter bæres af Skatteyderne indenfor de paagældende Kommuner. — Det modsatte vil efter Flertallets Formening føre alt for vidt og uden Tvivl medføre Krav til Staten om yderligere store Tilskud, som den finansielle Stilling ikke tillader at imødekomme, medmindre der tilvejebringes forøgede Statsindtægter ved Paalæg af nye Skatter i betydeligt Omfang.

Flertallet maa ligeledes tage Afstand fra Lovforslagets § 2 om tvungen Børnebespisning og kan ikke gaa med til at lægge Ansvaret for Børnenes Ernæring